

Centre for Economic Development,
Transport and the Environment

Sopimus kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä

Karoliina Oikarinen

19.9.2024

Valtio korvaa pakolaisten vastaanoton ja kotoutumisen edistämisen kustannuksia

- Kunnat ja hyvinvointialueet ovat oikeutettuja valtion maksamiin korvauksiin kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisestä kotoutumislain mukaisesti. Korvaukset on tarkoitettu kunnassa ohjaukseen ja neuvontaan sekä muuhun kotoutumista tukevaan toimintaan
- Korvaukset jakautuvat laskennallisiin korvauksiin ja toteutuneiden kulujen mukaan maksettaviin korvauksiin. Kunnalle ja hyvinvointialueelle korvaukset maksaa ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintopalveluja tuottava kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus).

Korvattavia kustannuksia ovat

- **laskennallinen korvaus** ohjauksen, neuvonnan ja muun kotoutumista tukevan toiminnan järjestämiseksi kunnissa ja kotoutumista edistävien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämiseksi hyvinvointialueilla
- alkukartoituksen järjestäminen
- toimeentulotuki
- kiintiöpakolaisten vastaanottoon varautumisen kustannukset,
- **tulkkaus- ja käännöspalvelut**
- alaikäisenä ilman huoltajaa maassa asuvien lasten ja nuorten tuki
- sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannukset
- erityisistä syistä muut kunnalle tai hyvinvointialueelle aiheutuneet kustannukset
- paluumuuttoavustus
- entisen Neuvostoliiton alueelta peräisin olevista henkilöistä aiheutuvien kustannusten korvaaminen
- sodissa vapaaehtoisina palvelleista henkilöistä aiheutuvien kustannusten korvaaminen
- ihmiskaupan uhrille annettujen palveluiden ja tukitoimista aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Henkilöt, joista korvausta voidaan myöntää

- Kustannuksia korvataan kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesta henkilöpiiristä:
 - kansainvälistä suojelua saavista,
 - yksilöllisen inhimillisen syyn ja maasta poistamisen estämisen perusteella oleskeluluvan saaneista sekä henkilöistä, joille on myönnetty oleskelulupa poissulkemislausekkeita sovellettaessa,
 - erityisellä humanitaarisella perusteella tai kansainvälisten velvoitteiden täyttämiseksi Suomeen otetuista henkilöistä,
 - ihmiskaupan uhreista,
 - **tilapäistä suojelua saavista henkilöistä, joille on rekisteröity kotikunta sekä**
 - edellä mainittujen henkilöiden perheenjäsenistä tai muista omaisista, jos henkilöillä on ollut perheside ennen näiden saapumista Suomeen

Korvausten maksamisen yleisiä edellytyksiä

- Korvausten edellytyksenä on kotoutumislain mukaisesti tehty kunnan kotouttamisohjelma ja
- Kunnan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) kanssa tekemä sopimus kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä

Laskennallinen korvaus

- Laskennallinen korvaus maksetaan kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä kotoutumislain 45 §:n mukaisestikunnalle ja 45 a §:n mukaisesti hyvinvointialueelle. Laskennallinen korvaus maksetaan valtion varoista
- Laskennallinen korvaus on tarkoitettu kunnalle lähtökohtaisesti kunnan kotouttamisohjelmassa mainittuihin kotoutumista edistävien ja tukevien palveluiden ja toimenpiteiden järjestämiseen ja kehittämiseen. Laskennallisella korvauksella voidaan toteuttaa kunnassa kotoutumista tukevaa toimintaa, kuten sivistys-, kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-ajan toimintaa sekä osallisuutta edistäviä ja rasismien ehkäisyyn liittyviä toimenpiteitä ja palveluita

Laskennallinen korvaus

- Laskennallista korvausta on maksettu 1.3.2023 alkaen kunnille ja hyvinvointialueille myös tilapäistä suojelua saavista henkilöistä, joilla on kotikunta.
- Laskennallista korvausta maksetaan:
- kunnille (pois lukien Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvat kunnat):
 - 7 vuotta täyttäneen henkilön osalta 1 955 euroa vuodessa ja
 - alle 7-vuotiaan henkilön osalta 6 503 euroa vuodessa
- Laskennallinen korvaus maksetaan lähtökohtaisesti automaattisesti ja aina täysinä kuukausina
- Laskennallista korvausta maksetaan pääsääntöisesti kolme vuotta

Tilanne Kuhmossa

- KEHA-keskus on ilmoittanut, että Kuhmossa on 8 tilapäistä suojelua saavaa, joilla on kotikunta
- Kuhmolla on voimassa oleva Kainuun kuntien yhteinen kotouttamisohjelma, mutta sopimusta ELY-keskuksen kanssa kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä ei ole laadittu
- Jotta Kuhmo voi saada laskennallista korvausta ja muita kotoutumislain mukaisia korvauksia em. kotikunnan omaavista tilapäistä suojelua saavasta, on Kuhmon laadittava Kainuun ELY-keskuksen kanssa sopimus kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä